

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Udrag fra En polsk Familie

Citation: Hauch, Carsten: "En polsk Familie: 1-2. - 1926", i Hauch, Carsten: *En polsk Familie: 1-2. - 1926*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. 175. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch01val-shoot-idm140529613460608/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: En polsk Familie: 1-2. - 1926

nelse skienker. Men De taler om en Formynder, be-
tragt dog hiint Land, hvori Barbariets Laster skiule
sig bag Dannelsens Form, hvorledes kan det være
Formynder for et Folk, hos hvilket Siælsadel og Be-
geistring have deres Hiem? Var det ikke, som om
man vilde sætte en Skiøge til Formynderske for ufor-
dærvede Ynglinge? I Sandhed, Livets Kilder vilde
besmittes ved et saadant Formynderskab, og det
kunde da kun lidet hielpe, om man tillod os at skiule
Besmittelsen bag al den Pragt, Asien mægter at frem-
bringe.«

»Sikkert ere disse Billeder overdrevne,« sagde Adal-
bert.

»Nei i Sandhed ikke! thi først da aabnes Æres-
poster og alle Lykkens Veie for os, naar vi for Guld
have givet Afkald paa vort Land, naar vi for timelig
Fordeels Skyld have tilstoppet vore Øren for vore
Brødres Skrig, og tillukket vore Øine for de Kræn-
kelser, der tilføies dem.«

»Imidlertid har Forbindelsen med et stort og mæg-
tigt Folk sikkert ogsaa skaffet os Fordele.«

»Maaskee, naar man paa Kræmmerviis blot veier
de timelige Goder, men hvad nytter al Verdens For-
dele naar vi for at naae dem, maae give Slip paa
Alt, hvad der giver Livet Værd og Betydning, naar
den sidste Rest af vort Land lidt efter lidt nedværs-
diges til en blot Provinds af et fremmed Rige, naar
man til den Ende bryder alle Løfter og udspreder
Gift iblandt Folket, og forvandler Halvdelen deraf
til Politiespidere, paa det disse kunne styrte den
anden og bedre Halvdeel i Elendighed.«

»Beviis, at dette er saa,« svarede Adalbert, »og in-
gen ægte Polak vil da tvivle paa, hvilken Vei han
skal følge.«

»Beviset er let, naar man kun vil see med egne
Øine; forsvinde ikke tidt de bedste Mænd, uden at
Nogen veed, hvorhen de føres? Blev ikke femhun-

drede Børn af Lithaucens ædleste Slægter paa en blot Mistanke, som simple Soldater, bortførte til de fjerreste Egne? Ere ikke allerede en Deel af vore høieste Officerer underkjøbte og fordærvede? Udgaar ikke en Sværm af Angivere fra Warschau, der, lig Spyfluer, kun sætte sig paa, hvad der glimrer i Landet, for at besudle det? Kan Nogen nu udtale et dristigt Ord, uden at frygte for sin Tiener, ja for sin Broder og nærmeste Ven? Thi blandt alle Stænder, ligefra Fyrsten til den omvankende Betler, findes Folk, der besoldes til Forræderi, og kun ved disses Hielp lykkedes det vore Fiender, at udspænde deres Net over hele Landet.«

»Og hvor skulle vi finde et Værn mod al denne Fordærvelse.« sagde Czernim, og paa samme Tid forsvandt de sarcastiske Træk, der ellers, ligesom en Maske, skjulte hans sande Udseende, »hvor, uden i Tanken om en bedre Fortid? Og dog forfølger man de Sagn, der minde om denne Fortid, som om de vare levende Fiender, man skiælver selv for de luftige Melodier, hvormed vore Børn dysses i Søvn, og et Par Toner af en gammel Sang, en Barndoms-erindring, der uvilkaarlig slipper over vore Læber, er en Forbrydelse, der kan koste Frihed og Liv.«

»Vore Forfølgere skiælve med Ret,« sagde Bonaventura, »vor Historie skal vorde et Dødsstik i deres Hierter, ja, hvis jeg var født i et fremmed Land, og kun langt fra havde lyttet til den Smerte, der ligger i vore Sange, hvis jeg kun havde hørt fortælle om dette Folk, saa trofast mod det Forsvundne, saa giennemtrængt af Høitmod og Poesie, saa mishandlet og forfulgt og omspændt af Fordærvelse, jeg vilde sikkert havt solgt min Eiendom, og forladt mit Land, for at kæmpe og døe med disse Fremmede.«

I dette Øieblik sprang Døren pludselig op, og til alles Forbauselse traadte en rank, qvindelig Skikkelse ind, hvis dunkle Haar og orientalske Ansigtstræk paa